

FIL 1

1. 1. Den felande sekvensen

Jag satt djupt försjunken i tankar medan den unga kvinnan arbetade. Faktum var att jag börjat fundera på hur vi blivit de vi är, och vilka osynliga trådar som löper tillbaka till den tid när isen smälte och de första bosättarna kom vandrande upp hit till den kalla nord.

Kanske var det maskinens entoniga ljud som fick mig att falla in i detta dvalalikhande tillstånd, men det kan också ha varit den unga kvinnans kroppsmotorik.

Hon hade ett monotont, nästan somnanbult sätt att röra sig.

Förmodligen hade hon fått jobbet på rena kontakter. En analysmaskinen för nukleotidsekvensering är helt datoriserad. Det behövs bara några enkla knapptryckningar efter att substratet är framtaget och inplacerat i maskinen och det viktigaste av allt; att kunden har betalat i förskott vad undersökningen kostar.

Genavtrycksmaskinerna tillverkades av ett bolag som skaffat sig total kontroll över hur de utnyttjades av franchischavarna i hela unionen.

De som äger maskinerna, äger dem därför bara så länge de följer bolagets instruktioner till punkt och pricka. Ett enda litet avslöjat regelbrott och ägaren är ute på gatan snabbare än hans bild flyttar sig runt jorden i en fiberkabel.

En av de regler som måste följas är att all personal ska vara klädd i en doktorsliknande vit mundering och iförd ett munskydd i svart tyg.

Klädseln har förmodligen ingen annan funktion än att försöka skapa förtroende hos kunden. Tyvärr kunde jag knappt uppbåda ett uns av den varan inför den här unga damen. Det var omöjligt när jag såg hur hon rörde sig.

Nu stod hon helt stilla och glodde trött på den klickande robotstationen som arbetade med att smälta ned DNA-strängarna från mitt medhavda prov i sina minsta beståndsdelar.

Kvinnan kastade en snabb blick på mig. Jag stämde kanske inte in på den normala släktforskaren och inte heller trodde

hon väl att jag var ute efter att fastställa arten och svårighetsgraden av någon virusjukdom.

Jag skulle ha kunnat upplysa henne om att mitt ärende inte handlade om möjligheten att säkra bevis i ett faderskaps- eller misshandelsmål och att det inte heller handlade om en våldtäkt.

Men jag sa ingenting.

Brottet var nämligen mycket värre än så, och jag trodde mig dessutom redan veta svaret på analysen. Inom några få minuter skulle den sömniga kvinnan meddela mig det vid disken av imiterat ädelträ.

Robotstationens rörelser avstannade och kvinnan strök undan sitt korta hår. Hon rättade till munskyddet med en van rörelse och tryckte på ännu en knapp. Rörelsen utlöste ett svagt surrande när provglaset transporterades genom ett rör. Röret var genomskinligt för kundernas skull. Vi som befann oss på andra sidan disken skulle begäpa rörtransportens innehåll, ett provglas.

Innanför provglasets matterade yta fanns de separerade och tvättade bitarna av arvs massa som härstammade från en liten skinnflik i en örnsnibb. De var osynliga men fanns där ändå.

Delarna var redan renade till en pur och unik nukleotidsekvens som byggt människan på vars huvud örat suttit. Nu skulle bara dessa fragment byggas ihop till ett exakt biokemiskt fingeravtryck i station nummer två.

Analysen var mycket illusorisk. Enda tänkbara anledningen till att de bägge robotstationerna inte var ihopbyggda som den identiskt likadana utrustningen på bottenvåningen i UniPols tekniska avdelning var förstås just publiken.

Eftersom utrustningen var dyr så måste den också tillhandahålla ett visst mått av skådespel som gav ordentlig valuta för de pengar kunden betalt.

En maskin, innesluten i en blank stålbehållare, som bara matar ut ett besked i lysande kristaller på en display kan ju vara ett rent bländverk. Hur ska kunden kunna veta att maskinen verkligen vet vad den talar om?

Hur ska man våga tro att resultaten av analysen är sanna om den sker i ett slutet rum utan insyn?

Därför hade sekvenseringsföretaget skapat denna lilla teaterscen.

Pjäsen som just nu spelades upp för mig skulle antagligen ge ett sken av att åskådaren kunde se in i skapelsens innersta kärna fast denna hela tiden förblev fördold.

Tanken på att det skulle gå att smygtitta rakt in i de grundläggande mekanismer som styr vår väg och vårt liv är förstås lika tilltalande nu som för tusen år sedan.

Provglasets som sakta transporterats denna korta, öppna sträcka försvann nu in i det blanka stålhöljet på den sista robotstationen.

Jag sa:

”Varför gör den så där?”

Kvinnan tittade förvånad upp. Men hon svarade inte.

”Maskinen, menar jag. Varför skickar den ena stationen över provet till den andra.”

”Vi har inte ...”, började hon, men avbröt sig sedan snabbt, och under munskyddet kunde jag ana att hon bet sig i underläppen. Hennes ljusblå ögon stirrade nu oavvänt på mig, med en frågande blick och hon gjorde en rörelse med handen mot dörren som antagligen ledde in på kontoret.

Jag reste mig från den skinnklädda bänken innanför dörren och gjorde en avvärjande gest. ”Nej, nej, jag ville bara ...”

Jag fortsatte inte på meningen när jag såg att hennes axlar slappnade av och sjönk ihop igen. Hon hade redan slutat lyssna och riktade istället hela sin uppmärksamhet mot robotstation två som just gick in på slutvarvet av reaktionen.

Om några sekunder skulle provsvaret spottas ut, inneslutet i ett hopvikt konvolut av impregnerad ljus- och vattensäker syntetisk väv.

Inuti paketet skulle finnas ett besked märkt ”Konfidentiellt - Enligt genlagens paragraf 4...” och allt det där skitsnacket som bolaget brukade slingra sig med för att inte riskera en stämning.

Allt detta skulle ha inträffat helt planerligt om provet varit normalt. Allt under förutsättningen att det rört sig om en vanlig, nu levande människa.

Men så var det definitivt inte.

Provet kom från en okänd kvinna som inte bara var död.

Hon hade inte heller varit någon vanlig människa.

Maskinen bekräftade mina tankar genom att fyra av en felsummer.

Summerljudet följdes av ett vasst, stingande maskintjut som fick flickan att rycka till.

”Det måste ha blivit nåt fel”, sa hon tveksamt. ”Jag måste hämta min chef.” Hon lät plötsligt mycket nervös.

Det fick mig att gissa att det här inte var något nytt för henne.

Någonting i rösten berättade för mig att hennes jobb kanske rentav var i fara.